

Ljubljana, 9. 4. 2020

Gospod Janez Janša, predsednik

Vlada Republike Slovenije

gp.kpv@gov.si

Gospod Zdravko Počivalšek, minister

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

gp.mgrt@gov.si

Mag. Andrej Šircelj, minister

Ministrstvo za finance

gp.mf@gov.si

gospod Janez Cigler Kralj, minister

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

gp.mddsz@gov.si

Zadeva: Predlogi GZS za izboljšanje pogojev poslovanja gospodarskih subjektov v času kriznih razmer COVID19

Spoštovani,

na Gospodarski zbornici Slovenije pozdravljamo sprejetje Zakona o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije covid-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP), ki bo razbremenil gospodarstvo ter omogočil sorazmerno stabilizacijo razmer na trgu dela. Kljub temu pa imamo vezano na ta zakon predloge, s katerimi je mogoče izboljšati zakonsko podlago, da bo učinek na ohranjanje delovnih mest in blaženje zahtevnih likvidnostnih razmer v gospodarstvu močnejši.

Konkretno:

- Ocenjujemo, da **formula za upravičenost delodajalcev do povračil stroškov dela za zaposlene, ki čakajo na delo**, ne bo zajela zelo pomembnega dela podjetij. Padec prihodkov (ni tudi jasno ali prihodkov od prodaje ali celotnih) za 20% ali več je namreč težje doseči, ker so bili trendi v prodaji v prvem četrtletju v poprečju še pozitivni, v marsikaterem podjetju pa kljub zaprtju proizvodnje prodajni prihodki še nastajajo, tudi s prodajo izdelkov dokončane proizvodnje. Posledično se bo padec prodaje pri teh podjetjih zamaknil v prihodnje mesece. Po naši oceni več kot 80 % največjih slovenskih izvoznikov ne bo upravičenih do koriščenja ukrepov, kar pomeni, da bo njihova izvozna konkurenčna sposobnost upadla, zlasti v primerjavi s konkurenti iz držav, kjer imajo na voljo številne druge podporne ukrepe. V prilogi navajamo predlagano spremembo.
- Zakon daje možnost **prekinitve čakanja na delo na 7 zaporednih dni v mesecu**. Zaradi možnosti večje uporabe tega instituta, predlagamo, da se pridevnik *zaporednih* črta in omogoča delo v 7 katerikoli dni v mesecu glede na potrebe gospodarske subjekta. Ta določba je namreč zelo rigidna in ne omogoča minimalne nujne fleksibilnosti glede na delovne procese, ki so po podjetjih različno organizirani.

- Obenem zakon ni predvidel, da bi bilo potrebno **ob čakanju na delo koristiti tudi stari dopust** in sorazmerni del letošnjega dopusta, kar bo bistveno zamaknilo ponovni zagon gospodarstva, zato predlagamo, da se to popravi.
- Izplačilo **kriznega dodatka** vsakemu zaposlenemu, ki dela in čigar zadnja izplačana mesečna plača ni presegla trikratnika minimalne plače v višini 200 eurov, ni ustrezen ukrep, saj je le nova uravnilovka namesto motivacijski ukrep. Krizni dodatek naj pripada vsem tistim, ki so v času epidemije delali na izpostavljenih delovnih mestih oziroma imeli povečane obremenitve.
- Predlagamo uvedbo subvencioniranega **krajšega polnega delovnega časa** po vzoru nam sorodnih gospodarstev: Avstrije in Nemčije, kjer ta rešitev ustrezno nadomešča pomanjkanje fleksibilnosti na trgu dela.
- Trenutna ureditev **povračil nadomestil zaposlenim, povezanih z višjo silo**, je do delodajalcev diskriminatorna. Ker so zaposleni odsotni z delovnega mesta zaradi ukrepov države (nedelovanje javnega prevoza, zaprtje šol, vrtcev in mej), je korektno, da gredo celotni stroški nadomestil iz tega razloga za vse tovrstne zaposlene v breme države.
- Predlagamo tudi, da se **povračilo nadomestila za čakanje na delo** izplača upravičenim delodajalcem pred rokom, ki je v zakonu predviden. Zaradi likvidnostnih težav bi moral delodajalec ta sredstva prejeti vsaj v roku 14 dni.
- Za številne gospodarske dejavnosti je v tem trenutku največji izziv likvidnost, zato je **kritje prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje** s strani države zelo dobrodošel ukrep za delujoča podjetja. Ocenjujemo, da bodo globoke posledice okrnjenega delovanja gospodarstva vsaj še v juniju in juliju, zato predlagamo podaljšanje veljavnosti tega določila zakona vsaj še naslednja 2 meseca po preklicu epidemije.
- Razumemo logiko **omejevalnih dejavnikov za koriščenje ukrepov**, a spodbujamo, da se ti še enkrat proučijo, saj so kazni nesorazmerno visoke; prepovedi izplačil različnih nagrad, tudi zaposlenim, pa imajo lahko pomembne negativne učinke (demotivacija), kar bo povratno vplivalo na počasnejše okrevanje.

Apeliramo tudi na hitrejšo dinamiko sproščanja omejitev obratovanja gospodarskih subjektov v nekaterih dejavnostih. Le-ta s svojim poslovanjem ustvarjajo veliko dodane vrednosti in predstavljajo velika vplačila v državni proračun. Tudi druge evropske države (Italija, Avstrija ...) predvidevajo po velikonočnih praznikih ponoven zagon gospodarstva. Tudi za Slovenijo bo koristno, če bo delovala enako, pri čemer pa se zavedamo, da morajo biti tudi v gospodarstvu upoštevani vsi varnostni protokoli za zaposlene in uporabnike storitev, ki smo jih večinoma že sprejeli kot nov način delovanja.

Skupaj z vami bomo aktivno delali na pripravi likvidnostnega dela drugega paketa protikoronske zakonodaje, da bi gospodarstvo v čim boljši kondiciji izšlo iz sedanje ekonomske in zdravstvene krize. Pri tem lahko računate na našo polno podporo pri sprejemu vseh ustreznih in zahtevanih ukrepov.

Boštjan Gorjup
Predsednik Gospodarske zbornice Slovenije

Priloga

K 22. členu

Predlagamo spremembo 2. odstavka 22. člena, in sicer tako, da se glasi (spremembe so označene z rdečo barvo):

*(2) Do pomoči so upravičeni tisti delodajalci, ki jim bodo po njihovi oceni **čisti** prihodki **od prodaje** v prvem polletju 2020 upadli za več kot **10** % glede na isto obdobje leta 2019 in v drugem polletju 2020 ne bodo dosegli več kot 50 % rast **čistih** prihodkov **od prodaje** glede na isto obdobje leta 2019. V primeru, da ta pogoj pomoči ob predložitvi letnih poročil za leto 2020 ne bo dosežen, bo moral upravičenec naknadno vrniti celotno pomoč iz prejšnjega odstavka. V primeru, da niso poslovali v celotnem letu 2019, so do pomoči upravičeni tudi tisti delodajalci, ki so utrpeli:*

- vsaj **15** % zmanjšanje **čistih** prihodkov **od prodaje** v mesecu marcu 2020 v primerjavi s prihodki v mesecu februarju 2020 ali*
- vsaj **25** % zmanjšanje **čistih** prihodkov **od prodaje** v mesecu aprilu ali maju 2020 v primerjavi s prihodki v mesecu februarju 2020.*